

ISSN 2076–1554

Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

ВГО Українська академія наук

Видавництво «Гілея»

 Гілея

Науковий вісник

Випуск 147 (№ 8)
Ч. 2. Філософські науки

Київ – 2019

Збірник засновано 2004 року. Вихід з друку – щомісячно

**Фахове видання з філософських, політичних наук
затверджено наказом Міністерства освіти і науки України
№ 747 від 13 липня 2015 р.**

**Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
серія KB № 22632-12532ПР від 24 квітня 2017 року**

Друкується за рішенням:

Вченої ради Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
(протокол № 15 від 27 червня 2019 р.).

Збірник входить до міжнародних баз

Google Scholar; Index Copernicus (Польща); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (Індія).

Шеф – редактор:

Андрущенко В. П., д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України, акад. НАПН України (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Головний редактор:

Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Співредактори:

Кивлюк О. П., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Муляр В. І., д-р філос. наук, проф. (Україна, Житомир)

Редакційна рада:

Андрущенко В. П., д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України, акад. НАПН України (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Зеленков А. І., д-р філос. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)

Колесник В. Ф., д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України (Україна, Київ)

Мирзаханян Р., д-р іст. наук, проф. (Арменія, Єреван)

Михальченко М. І., д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України (Україна, Київ)

Рафальський О. О., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

Савельєв В. Л., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Солдатенко В. Ф., д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України (Україна, Київ)

Степико М. Т., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)

Редакційна колегія з філософських наук:

Абасов А. С., д-р філос. наук, проф. (Азербайджан, Баку)

Базалук О. О., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)

Бех В. П., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Воронкова В. Г., д-р філос. наук, проф. (Україна, Запоріжжя)

Герасимова Е. М., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Гарбар Г. А., д-р філос. наук, проф. (Україна, Миколаїв)

Дзвінчук Д. І., д-р філос. наук, проф. (Україна, Івано-Франківськ)

Жадько В. О., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Жижко Т. А., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Куцепал С. В., д-р філос. наук, проф. (Україна, Полтава)

Миколайчак А., д-р хабілітований, проф. (Польща, Познань)

Оніпко О. Ф., д-р техн. наук, проф. (Україна, Київ)

Свириденко Д. Б., д-р філос. наук, доц. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Терепищій С. О., д-р філос. наук, доц. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Тецлав С., д-р філос. наук, проф. (Польща, Бидгощ)

Халамендик В. Б., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Яшанов С. М., д-р пед. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Гілея: науковий вісник. – К.: «Видавництво «Гілея», 2019. – Вип. 147 (№ 8), Ч. 2. Філософські науки. – 186 с.

Концепція збірника базується на багатоплановому науковому висвітленні проблем сучасної науки в умовах полікультурного глобалізаційного суспільства. Основні рубрики охоплюють галузі історичних, філософських та політичних наук. Розрахований на фахівців гуманітарних та соціально-політичних наук.

© Редакційна колегія, 2019

© Автори статей, 2019

© Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2019

© ВГО Українська академія наук, 2019

ISSN 2076-1554

NATIONAL PEDAGOGICAL
DRAGOMANOV UNIVERSITY

Academy of Sciences of Ukraine

Publishing House Hileya

Hileya
SCIENTIFIC BULLETIN

Volume 147 (№ 8)
Part 2, Philosophical sciences

Kyiv – 2019

The collection is founded in 2004. Printed on a monthly basis

**Scientific professional publication on philosophy and politics order
of the Ministry of Education and Science**

No. 747 dated July 13, 2015

Certificate of printed mass media's state registration (re-registration): *Series KB № 22632-12532IIP from April 17th, 2017*

Printed by decision

of National Pedagogical Dragomanov University (protocol № 15 of June, 27, 2019).

The collection is a member of international database

Google Scholar; Index Copernicus (Poland); EBSCO Publishing, Inc. (USA), SIS (Scientific Indexing Services) (USA);
InfoBase Index (India).

Honored Chief Editor:

Andrushchenko V. P., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, Acad. of NAPS Ukraine (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Chief Editor:

Vashkevych V. M., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Co-editor:

Kyvliuk O. P., Doctor of Philosophical Sciences, Senior Scientist, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Muliar V. I., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Zhytomyr)

Editorial board:

Andrushchenko V. P., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, Acad. of NAPS Ukraine (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Vashkevych V. M., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Zelenkov A. I., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Belarus, Minsk)

Kolesnyk V. F., Doctor of Historical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, (Ukraine, Kyiv)

Myrzakhanian R., Doctor of Historical Sciences, (Armenia, Ierevan)

Mykhalchenko M. I., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, (Ukraine, Kyiv)

Rafalskii O. O., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

Saveliev V. L., Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Soldatenko V. F., Doctor of Historical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, (Ukraine, Kyiv)

Stepyko M. T., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

Editorial board Philosophical Sciences

Abasov A. S., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Azerbaijan, Baku)

Bazaluk O. O., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

Beh B. P., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Voronkova V. G., Doctor of Philosophical Sciences, Professor (Ukraine, Zaporizhzhia)

Gerasyanova E. M., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Garbar G. A., Doctor of Philosophical Sciences, Professor (Ukraine, Mykolaiv)

Zhadko V. O., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Zhyzhko T. A., Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Kutsepal S. V., Doctor of Philosophical Sciences, Professor (Ukraine, Poltava)

Mykolaichak A., Doctor of Philosophical Sciences, Professor (Poland, Poznan)

Onipko O. F., Doctor of Technical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

Svyrydenko D. B., Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Terepyshchyi S. O., Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Tetslav S., Doctor of Philosophical Sciences, Professor (Poland, Bydgoszcz)

Yashanov S. M., Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

Hileya: Scientific Bulletin. – Kyiv : «Publishing house «Hileya», 2019. – Volume 147 (№ 8). Part 2. Philosophical Sciences. – 186

The collections' concept is based on a multifaceted scientific coverage of the problems of formation of informational civilization. The main headings cover areas of historical, philosophical and political sciences. It is designed for specialists in the humanities and socio-political sciences.

©Editorial board, 2019

©Authors of articles, 2019

©National Pedagogical Dragomanov University, 2019

© Academy of Sciences of Ukraine, 2019

ПРЕДСТАВНИЦТВА
збірника «Гілея: науковий вісник» в Україні

Вінницьке представництво
(Вінницький національний технічний університет)
керівник Денисюк С. Г., доктор політичних наук, професор
e – mail: sg_denisjuk@mail.ru.

Дніпропетровське представництво
(Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара)
керівник Вершина В. А., кандидат філософських наук, доцент
e – mail: vivi.dp@ukr.net

Запорізьке представництво
(Запорізький національний технічний університет)
керівник Ємельяненко Є. О., кандидат філософських наук, доцент
e – mail: gileya_zaporizhzhya@ukr.net

Івано-Франківське представництво
(Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ)
керівник Дзвінчук Д. І., доктор філософських наук, професор
e – mail: fuid@ua.fm

Луганське представництво
(Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, м. Старобільськ)
керівник Михайлюк В. П., доктор історичних наук, професор
e – mail: vital_mih@ukr.net

Львівське представництво
(Національний університет «Львівська політехніка»)
керівник Карівець І. В., кандидат філософських наук, доцент
e – mail: sacre@ukr.net

Маріупольське представництво
(Маріупольський державний університет)
керівник Булик М., кандидат політичних наук, доцент
e-mail: vorlok@ukr.net

Миколаївське представництво
(Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського)
керівник Макаруч С. С., кандидат історичних наук, доцент
e – mail: rvgreabis@farlep.mk.ua
координатор Шкуренко К. О., кандидат політичних наук, доцент
e – mail: sh_kamila@mail.ru

Одеське представництво
(Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)
керівник Барвінська П. І., кандидат історичних наук, доцент
e – mail: barvinskaja@ua.fm

Подільське представництво
(Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський)
керівник Колосюк І. А., кандидат філософських наук, доцент
e – mail: ikolosyuk@ukr.net

Полтавське представництво
(Полтавський факультет Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого)
керівник Куцєпал С. В., доктор філософських наук, професор
e – mail: svkutsepai@rambler.ru

Сумське представництво
(Сумський державний університет)
керівник Дегтярьов С. І., доктор історичних наук, професор
e – mail: starsergo@bigmir.net

Тернопільське представництво
(Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
керівник Кліш А. Б., кандидат історичних наук, доцент
e – mail: Klish_Andriy@ukr.net

Ужгородське представництво
(Ужгородський національний університет)
керівник Мелеганіч Г. І., кандидат політичних наук, доцент
e – mail: melgi@ukr.net

Уманське представництво
(Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)
керівник Кривошея І. І., кандидат історичних наук, доцент
e – mail: igorkryvosheia@gmail.com

Харківське представництво
(Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»)
керівник Владленова І. В., доктор філософських наук, професор
e – mail: vladlenova@email.ua

Хмельницьке представництво
(Хмельницький національний університет)
керівник Гоцуляк В. М., кандидат політичних наук, доцент
e – mail: gotsylak@ukr.net

Черкаське представництво
(Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького)
керівник Васильчук Є. О., доктор політичних наук, доцент
e – mail: vasilchuk84@bk.ru

Чернігівське представництво
(Чернігівський державний інститут економіки і управління)
керівник Горобець С. М., молодший науковий співробітник
e – mail: olen-g@yandex.ru

ПРЕДСТАВНИЦТВО
збірника «Гілея: науковий вісник» в Азербайджані
(Національної Академії Наук Азербайджану, м. Баку)
керівник Махмудов М. А., доктор філософії
e-mail: matlabm@yandex.com
координатор Рагімли Р., науковий співробітник
e-mail: rus_rahimli@yahoo.com

ПРЕДСТАВНИЦТВА
збірника «Гілея: науковий вісник» в Білорусі
(Академія управління при Президентові Республіки Білорусь, м. Мінськ)
керівник Алейнікова С. М., кандидат соціологічних наук, доцент
e-mail: alejnsvetlana@yandex.ru
(Брестський державний університет імені О. С. Пушкіна, м. Брест)
керівник Шостак Г. В., кандидат педагогічних наук
e-mail: shostak1964@brest.by
(Гомельський державний університет імені Франциска Скорини, м. Гомель)
керівник Мезга М. М., доктор історичних наук, професор
e-mail: nmezga@gsu.by

ПРЕДСТАВНИЦТВА
збірника «Гілея: науковий вісник» в Польщі
(Університет імені Адама Міцкевича в Познані)
керівник Димчик Р., доктор, викладач,
e-mail: dymczyk@wp.pl
(Інститут історії Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові)
керівник Моравець Н., доктор, викладач
e-mail: mornor@wp.pl

Запрошуємо Вас відвідати наш сайт:

www.gileya.org

E-mail: gileya.org.ua@gmail.com

Див.також: Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського:

www.nbuv.gov.ua/portal

Розділ: Наукова періодика України: журнали та збірники наукових праць

Agencies of collection "Hileya scientific bulletin" in Ukraine

Vinnitsia Agency

(Vinnitsia National Technical University)
Director Denysiuk S.G., Doctor of Political Sciences, Professor
e-mail: sg_denisiyk@mail.ru

Dnipro Agency

Dnipro National Honchara University
Director Verzhyna V.A., Candidate of Philosophical Sciences,
Associate Professor
e-mail: vivi.dp@mail.ru

Donetsk Agency

Donetsk National University
Director Andriienko O.V., Doctor of Philosophical Sciences,
Associate Professor
e-mail: elena_andrienko@mail.ru

Zaporizhia Agency

(Zaporizhia National Technical University)
Director Iemelianenko E.O., Candidate of Philosophical Sciences,
Associate Professor
e-mail: gileya_zaporizhzhya@ukr.net

Ivano-Frankivsk Agency

(Prykarpatskii National Stefanyk University, Ivano-Frankivsk)
Director Dychkovska G.O., Candidate of Philosophical Sciences,
Associate Professor
e-mail: go_osmomysl@ukr.net

Luhansk Agency

(Eastern Ukraine National Dal University, Starobilsk)
Director Mykhailiuk V.P., Doctor of Historical Sciences, Professor
e-mail: vital_mih@ukr.net

Lviv Agency

(National University "Lvivsla Politechnika")
Director Karivets I.V., Candidate of Philosophical Sciences,
Associate Professor
e-mail: sacre@ukr.net

Mariupol Agency

(Mariupol National University)
Director Bulyk M., Candidate of Political Sciences,
Associate Professor
e-mail: vorlok@ukr.net

Mykolaiv Agency

(Mykolaiv National Sukhomlynskii University)
Director Makarchuk S.S., Candidate of Historical Sciences, Associate
Professor
e-mail: rvgreabis@farlep.mk.ua
Coordinator Shkurenko K.O., Candidate of Political Sciences,
Associate Professor
e-mail: sh_kamila@mail.ru

Odesa Agency

(Odesa National Mechnykov University)
Director Barvinska P.I., Candidate of Historical Sciences, Associate
Professor
e-mail: barvinskaja@ukr.net

Podilskyi Agency

(Podilskyi National Agro-Technical University, Kamianets-Podilskyi)
Director Kolosiuk I.A., Candidate of Philosophical Sciences,
Associate Professor
e-mail: ikolosyuk@ukr.net

Poltava Agency

(Poltava Department of National Juridical Academy)
Director Kucepal S.V., Doctor of Philosophical Sciences, Associate
Professor
e-mail: svkutupal@rambler.ru

Symu Agency

(Symu National University)
Director Dehtiarov S.I., Candidate of Historical Sciences, Associate
Professor
e-mail: starsergo@bigmir.net

Ternopil Agency

(Ternopil National Pedagogical Hnatiuk University)
Director Klish A.B., Candidate of Historical Sciences, Associate
Professor
e-mail: klish_andriy@ukr.net

Uzhgorod Agency

(Uzhgorod National University)
Director Meleganych G.I., Candidate of Political Sciences, Associate
Professor
e-mail: melgi@ukr.net

Uman Agency

(Uman National Pedagogical Tychyna University)
Director Kryvosheia I.L., Candidate of Political Sciences, Associate
Professor
e-mail: igorkryvosheia@gmail.com

Kharkiv Agency

(National Technical University "Kharkiv Politechnical Institute")
Director Vladlenova I.V., Doctor of Philosophical Sciences, Professor
e-mail: vladlenova@email.ua

Khmelnysk Agency

(Khmelnysk National University)
Director Gotsuliak V.M., Candidate of Political Sciences, Associate
Professor
e-mail: gotsuliak@ukr.net

Cherkasy Agency

(Cherkasy National Khmelnytskii University)
Director Vasylychuk E.O., Candidate of Political Sciences, Associate
Professor
e-mail: vasilchuk84@bk.ru

Chernigiv Agency

(Chernigiv National Institute of Economy and Management)
Director Topol O.V., Doctor of Philosophical Sciences, Associate
Professor
e-mail: topololga@ukr.net
Coordinator Horobets C.M., Junior Scientist
e-mail: olen-g@yandex.ru

Agency of collection "Hileya scientific bulletin" in Azerbaijan

(Azerbaijan National Scientific Academy, Baku)
Director Mahmudov M.A., Doctor of Philosophy
e-mail: matlabm@yandex.com
Coordinator Rahimli R., Scientist
e-mail: rus_rahimli@yahoo.com

Agencies of collection "Hileya scientific bulletin" in Belarus

(Management Academy by the President of Belarus Republic, Minsk)
Director Aleinikova S.M., Candidate of Sociological Sciences,
Associate Professor
e-mail: alejnsvetlana@yandex.ru

(Brest National Pushkin University, Brest)
Director Shostak G.V., Candidate of Pedagogical Science
e-mail: shostak1964@brest.by

(Hemel National Skoryni University, Hemel)
Director Mezga M.M., Candidate of Historical Sciences, Associate
Professor
e-mail: nmezga@gsu.by

Agencies of collection "Hileya scientific bulletin" in Poland

(Adam Mitskevich University, Poznan)
Director Dymczyk R., Doctor, Lecturer
e-mail: dymczyk@wp.pl

(Institute of History of Dlugosha Academy, Chenstohov)
Director Moravets H., Doctor, Lecturer
e-mail: mornor@wp.pl

You are welcome to visit our webpage: www.gileya.org

e-mail: gileya.org.ua@gmail.com

Also visit: Webpage of National Vernadskyi Library of Ukraine:

www.nbu.gov.ua/portal

Section: Scientific Publications of Ukraine: magazines and collection of scientific papers

СОЦІАЛЬНИЙ МІФ ЯК СКЛАДОВА ДРАМАТУРГІЇ У «ТЕАТРИ» БУТТЯ

SOCIAL MYTH AS A COMPONENT OF DRAMATURGY IN THE "THEATER" OF BEING

Прокопович Л. В.,

кандидат технічних наук, доцент кафедри
культурології,
мистецтвознавства та філософії культури,
Одеський національний політехнічний
університет (Україна, Одеса),
e-mail: lada.prokopovich@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8626-91722

Prokopovych L. V.,

Ph.D. Engineering, Assoc. Professor,
Department of Art History, Cultural Studies and
Philosophy of Culture,
Odessa National Polytechnic University
(Ukraine, Odessa),
e-mail: lada.prokopovich@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8626-91722

Мета дослідження - виявлення й осмислення в соціально-філософському аспекті функцій соціальних міфів як драматургічної складової «театру» буття. Методологія цього дослідження передбачає використання методів і підходів соціокультурного аналізу в рамках концепції театральності соціокомунікативних проявів культури. Аналіз функцій соціальних міфів у «театрі» буття показав, що вони сприяють соціалізації індивіда, його самоідентифікації, а також мобілізації людей через маніпулювання їх свідомістю. Соціальний міф, так само, як і архаїчний, є засобом інтерпретування реальності. Це створює підґрунтя для певної «драматургії» у «театрі» буття.

Ключові слова: соціальний міф, соціальна реальність, «театр» буття, драматургія, маніпуляція, масова свідомість.

The purpose of the study is to identify and comprehend in the socio-philosophical aspect the functions of social myths as a dramatic component of the "theater" of being. The research methodology is based on the methods and approaches of sociocultural analysis in the framework of the concept of theatricality of sociocommunicative manifestations of culture. Analysis of the functions of social myths in the "theater" of being showed that they contribute to the socialization of the individual, his self-identification, as well as the mobilization of people through the manipulation of their consciousness. Social myth, as well as archaic, is a way of interpreting reality. This creates the basis for a certain "drama" in the "theater" of being.

Keywords: social myth, social reality, "theater" of being, dramaturgy, manipulation, mass consciousness.

Постановка проблеми. Теорія соціального міфу давно і плідно розробляється в рамках предмету соціальної філософії, який передбачає вивчення сутності та форм існування соціальної реальності.

Проте останнім часом ця реальність суттєво ускладнюється, що обумовлено швидкими змінами, які відбуваються у суспільстві, трансформацією культурних смислів, появою нових засобів і форматів соціальної комунікації тощо. Все це супроводжується і відповідним ускладненням процесу міфологізації соціальної реальності. І чим більше це проявляється, тим більш актуальними стають дослідження функцій соціального міфу в культурі та соціумі, а також виникає потреба у нових (або додаткових) методах та підходах в цих дослідженнях.

Аналіз досліджень і публікацій. Одним із підходів, що дозволяє змінити точку зору на соціальні явища, процеси та відносини, є погляд на них, як на театр, театральну виставу. Цей підхід не є новим. Пошуки театральності поза межами театру здійснювали різні дослідники, розкриваючи багатоаспектний характер феномену театралізації життя. Дослідження цього феномену гетерогенно існують в працях М. Бахтіна, О.Ф. Лосева, Ж. Дельоза, Г. Гессе, Й. Гейзінги, І. Берлянда, С. Аверінцева, А. Баканурського (історико-філософський аспект таких явищ, як гра, ритуал, артистизм), Ю. Лотмана, М. Єврейнова, І. Гофмана, Г. Дебора, Е. Кассіраера, Ж. Ліповецького, Г. Чміль, Н. Корабльової (соціальний аспект театральності як елемента соціокультурного простору і особливості форми соціальних відносин і комунікації) та багатьох інших дослідників, мислителів, митців.

Окремим напрямком подібних досліджень є розробка й впровадження в дискурс соціальної філософії концепції театральності соціокомунікативних проявів культури [13]. Згідно з цією концепцією витоків театру, як виду мистецтва, та театралізації життя, як соціального феномену, знаходяться у давньогрецьких містеріях, присвячених богам землеробства та плодючості землі - Деметрі, Персефоні, Діонісу [14].

Усвідомлення того, що в основі театральності буття лежать ритуали міфологічного змісту, спонукає до пошуків інших подібних ритуалів, які формували (або формують й досі) драматургію та сценографію «театру» життя. В результаті таких пошуків було, зокрема, виявлено міфопоетику ляльок як елементів сценографії «театру» магійного ритуалу та повсякдення, а також як носіїв міфологеми/метафори, що порівнює життя людей із ляльковим театром, а людей - із ляльками (маріонетками, іграшками) [16].

Проте в основі драматургії «театру» буття лежать не лише архаїчні міфи, а й міфи соціальні.

Тому **метою даного дослідження** є виявлення й осмислення в соціально-філософському аспекті функцій соціальних міфів як драматургічної складової «театру» буття.

Методологія цього дослідження передбачає використання методів і підходів соціокультурного аналізу в рамках концепції театральності соціокомунікативних проявів культури.

Виклад основного матеріалу. Архаїчна міфологія, містячи в собі соціальну складову, створювала

підґрунтя для формування соціального міфу. Тобто, якщо на початку соціальна міфологія імпліцитно існувала як складова архаїчної міфології (пояснюючи суспільні процеси, явища та відносини), то з епохи Нового часу вона існує експліцитно, включаючи ідеологічні конструкти [8, с. 6].

Тобто із ускладненням соціальних систем міф не зникає, а, навпаки, розширює сферу побутування, набуваючи нових рис, функцій та трактувань. Тому, власне, і склалася ситуація, коли поняття «міф» не має (і в принципі не може мати) однозначного, або універсального для всіх аспектів, визначення.

На многозначність терміну «міф» вказують багато дослідників, в тому числі і В.М. Півоев, який зазначає, що цим терміном в різних випадках називають:

- 1) давні уявлення про світ, результат його опанування;
- 2) сюжетно оформлену та персоніфіковану догматичну основу релігії;
- 3) давні міфи, що використовуються у мистецтві, які функціонально та ідейно переосмислені й перетворені на художні образи;
- 4) відносно сталі стереотипи масової повсякденної свідомості, які обумовлені недостатнім рівнем проінформованості та високим ступенем довірливості;
- 5) пропагандистські та ідеологічні кліше, завдяки яким цілеспрямовано формується суспільна свідомість [11, с. 14].

Тому не дивно, що і на соціальний міф існує багато поглядів, в рамках яких здійснюються спроби осмислити його функції в соціальному житті.

Однією з перших спроб аналізу соціальних міфів вважається праця французького філософа Ж. Сореля «Роздуми про насильство», в якій автор відмовляється від традиційного для інтелектуального дискурсу епохи Просвітництва підходу до міфу як ірраціонального «пережитку минулого». Міф він розглядає як важливий фактор сучасних суспільно-політичних процесів, який має суттєво більшу здатність, ніж розум, конструювати соціальну реальність і керувати нею. Це обумовлюється, насамперед, мобілізаційною функцією міфу: «Можна скільки завгодно говорити про повстання, не провокуючи ніяких революційних рухів ..., тому що в цей момент відсутній міф, що сприймається масами» [19].

Дещо по-іншому співвідношення раціонального та ірраціонального у проявах соціального міфу бачить Е. Кассіер. На думку дослідника, міфологічна організація суспільства в ході історичного процесу поступово замінюється раціональними структурами. Проте в кризових ситуаціях людина знову звертається до ірраціональних засобів. У періоди соціальних та економічних потрясінь міф стає майже єдиним дієвим інструментом, який утримує суспільство від розпаду [9].

На цьому ж наполягає і А. Колєв, стверджуючи, що у період трансформації соціального простору припиняють свою дію колишні закони і правила, а досвід передається не у вигляді знання про ці прави-

ла і закони, а у вигляді міфосюжетів. Ці міфосюжети основані на системі символів і покликані знімати складну рефлексію, яка усуває уявлення про випадковості. В цій ситуації символи набувають важливого значення, символічні цінності виявляються вищими за всі інші, оскільки через них актуалізується несвідоме, яке приховує рушійний інструмент соціальних процесів [10, с. 65].

Але згодом, як зауважує Е. Кассієр, з розвитком засобів комунікації міф поступово перетворюється на потужний засіб маніпуляції масовою свідомістю. Сучасні міфи втрачають свої позитивні функції, перетворюючись на важливий інструмент «непрямого» контролю мас у руках правлячих груп. Таким чином, соціальні міфи є ідеологічними конструктами. продуктом політичних технологій, характерним, насамперед, для тоталітарних суспільств [9].

На відміну від Е. Кассієра, Р. Барт не вважає міф атрибутом виключно тоталітарних режимів. Міфотворення він розглядає як основний механізм поширення будь-якої панівної ідеології у суспільстві. Він же визначає міф як вторинну семіотичну систему, вказуючи, що «міфічне повідомлення формується із деякого матеріалу, вже опрацьованого для цілей певної комунікації» [1].

Це дає підстави в рамках концепції театральності соціокомунікативних проявів культури розглядати соціальний міф (як, власне, й архаїчний міф) як елемент драматургії соціального «театру». В цьому «театрі» влаштовуються окремі «спектаклі» із певною міфологічною складовою.

Принаймні Р. Барт до матеріальних носіїв міфологічного повідомлення відносив усну мову, письмове повідомлення, зображення, фотографії, кіно, репортаж, спортивні змагання, видовища, рекламу [1]. Додамо ще ритуали та ритуальні атрибути [15], костюмні прикраси [12] тощо. Все це є різними формами соціального «театру», проте всі вони можуть стати ефективними комунікаційними каналами для передачі міфологічного повідомлення.

Питання, однак, у тому, яка мета цієї передачі? Чи дійсно завжди йдеться лише про мобілізацію суспільства та маніпуляцію масовою свідомістю?

Радянській соціолог Р. Гуревич вважав, що так. Він трактував соціальну міфологію як специфічний феномен ідеологічної практики ХХ століття, особливий вид духовної діяльності по створенню, розповсюдженню та підтримці політичних ілюзій, які свідомо продукувалися правлячою елітою задля маніпулювання масами [5].

Проте Н. Соболева вважає, що таке обмеження змісту та функцій соціальної міфології не є прийнятним. Тому що через соціальні міфи актуалізуються «вічні» питання свободи і залежності, влади, лідерства, підкорення, нерівності, справедливості тощо. Більш того, вона закликає не потрапляти у полон до міфу про пропагандистську всемогутність міфу як засобу формування колективних уявлень. «Часто суто політичні, дискурсивно-понятійні спеку-

ляції проголошуються міфами в ім'я єдиної, іноді навіть неусвідомлюваної авторами до кінця, причини - змовчати про їх зв'язок з певним соціальним суб'єктом, розчинивши його наміри у позасвідомій колективній творчості та уникнути моральної відповідальності за маніпуляцію масовою свідомістю та її непередбачувані наслідки» [18].

Тобто не все є міфами, що міфами проголошується у маніпулятивних технологіях.

І все ж таки більшість дослідників вважає, що маніпуляції колективним свідомим та позасвідомим неможливі без певної міфологічної складової. Тому наразі виділяють чотири прояви соціальної міфології:

- міфи політичного та соціального життя (їх створюють політики, ідеологи та журналісти);

- міфи, що пов'язані з етнічною та релігійною самоідентифікацією;

- міфи, що стосуються нерелігійних вірувань (розповіді про екстрасенсів та інші ірраціональні пояснення реальності);

- міфи масової культури (міські міфи, історії/легенди про життя знаменитостей) [6, с. 36].

Поєднати різні погляди на соціальний міф намагається С. Тіхонова, стверджуючи, що «соціальна міфологія - явище амбівалентне. З одного боку, без неї неможливі більш-менш ясні уявлення про існуючі цінності на індивідуальному рівні. Міфи є орієнтирами у світі, що стрімко змінюється. Людина як цілісна істота не може діяти лише раціонально... Всі людські бажання, сподівання як не на світле, то все ж таки на майбутнє, втілюються у міфах, котрі одночасно є стимулами до конкретних дій, що спрямовані на зміну життєвих проєктів, стилів та умов буття, життєвого простору... Однак міфи легко обертаються своїм «темним» боком, роблять можливим легке поневолення людини, коли вона сама добровільно вирушає у полон до ілюзій» [20, с. 48].

Що змушує людей потрапляти у «полон» до соціальних міфів?

Відповідаючи на це запитання, деякі дослідники знайшли ще один «темний» бік соціального міфу - вони вважають його дефектом сучасного менталітету.

Визнаючи, як і Е. Кассіер, що соціальна міфологія посилюється під час соціальних трансформацій, С. Рязанова, наприклад, вважає, що сукупність складних соціальних процесів у транзитивних суспільствах сприяє формуванню соціальних міфів як дефекту ментальності [17].

Приблизно у тому ж ключі оцінює ситуацію і російський соціальний психолог Г. Ділігєнський, стверджуючи, що «соціально-психологічну базу міфологічних уявлень найчастіше утворюють люди та групи, які відчувають не лише різноманітні інформаційні дефіцити ..., а й достатньо гостре відчуття соціальної або особистої обділеності» [7, с. 48].

Продовжує цю думку С. Белоусова, яка вважає, що «будь-яка міфотворчість, у тому числі й «авторська», передбачає існування потреби у міфологіч-

ному світосприйнятті, обумовленої або відсутністю раціональних структур наукового знання в масовій свідомості, або розчаруванням індивідів у розумності соціального буття» [2, с. 34]. Міфологічну свідомість дослідниця розглядає як нижчий рівень суспільної свідомості, який актуалізується в умовах перехідного періоду. Міф, на її думку, «акцентує увагу великих груп індивідів на відпрацьованих та перевірених роками й десятиліттями існуючих цінностях і соціальних орієнтирах, якими індивіди можуть керуватись у повсякденному житті, а з іншого боку, вони перешкоджають змінам масової свідомості у зв'язку зі змінами соціальних умов» [2, с. 42].

Як бачимо, в цілому для такого підходу характерним є акцент на дисфункціях соціальної міфології при фактичному ігноруванні її позитивної ролі. «Безумовно, - зауважує з цього приводу Ю. Бондаренко, - ірраціональні детермінанти поведінки індивідів актуалізуються саме в переломні моменти історичного розвитку, проте і в періоди стабільності їхня роль достатньо значна» [4, с. 35].

Наприклад, деякі дослідники пов'язують із соціальною міфологією процес соціалізації індивіда, а також вбачають в ній спосіб конструювання реальності. П. Бергер та Т. Лукман, стверджуючи, що суспільство через пізнавальну активність формує людину, а людина формує суспільство, розглядають соціальну міфологію не лише, як спосіб конструювання реальності, а й як форму її інтерпретування, точніше - конструювання через інтерпретування [3].

На такому ж підході ґрунтується теорія феноменологічної соціології А. Шюльца. Згідно з цією теорією, соціум є вкоріненим в інтерсуб'єктивний світ повсякдення - смисловий універсум, сукупність значень, які кожна людина повинна інтерпретувати задля того, щоб отримати опору в цьому світі, прийти до злагоди з ним. Ця сукупність виникла в діях попередників і продовжує формуватись в діях сучасників. «Будь-яка інтерпретація міфу базується на попередньому знайомстві з ним - нашому особистому або тим, що нам передали батьки та вчителі. Цей досвід у формі «наявного знання» (knowledge at hand) виступає як схема, з якою ми співвідносимо всі наші сприйняття та переживання» [21, с. 129].

Все це напряму пов'язано із соціалізацією індивіда.

В процесі соціалізації індивіда неодмінно виникає питання про причини, з яких норми встановлюють один варіант вчинків, а інші забороняють. Але не всі ці норми піддаються раціональному поясненню. Бо, по-перше, вони самі не завжди мають раціональний характер, а по-друге, - в індивіда, котрий має їх засвоїти, раціональне мислення може бути ще недостатньо сформованим.

«І ось тут не сцену виступають героїчні міфи, які в образній формі відображають модель потрібних вчинків. Герой того чи іншого міфу стає еталоном для наслідування» - зауважує С. Тіхонова [20].

Міфи також пояснюють походження різних со-

ціальних інститутів та культурних практик, з якими стикається дитина, що росте й дорослішає.

Повсякденне життя пов'язано із реалізацією великої кількості інституалізованих програм, які «служать справі кристалізації ідентичності, якщо самі програми маркують статуси та ролі, а іноді й формують їх зміст» [20]. Проте прийняття цих програм неможливо без інтерналізації того, що П. Бергер та Т. Лукман називають «апаратом легітимації», тобто пояснення того, чому програми такі, якими вони є» [3].

Апарат легітимації завжди поєднує виміри соціального та ідеального: він вказує, якими мають бути люди для збереження соціального цілого та пов'язує визнані в даному суспільстві блага (допомога богів, повага людей, щаслива доля тощо) із конкретними програмами в якості результату. Цей апарат має міфологічну природу, оскільки передбачає неверифікуемі судження про сутність соціального порядку, освячені авторитетом вищих сил, богів, пращурів тощо. «Навіть більш пізня ідеологізація, яка виражається у доповненні даного апарату доктринальними раціональними конструкціями та аргументованою соціальною телеологією, не відміняє цього факту» [20].

Отже, бачимо, що функції соціального та архаїчного міфів дещо відрізняються. В найбільш узагальненому плані можна сказати, що архаїчні міфи спрямовані на пізнання світу та пояснення місця й ролі людини в цьому світі, а соціальні міфи сприяють соціалізації індивіда, а також мобілізації людей через маніпулювання їх свідомістю.

Водночас обидва види міфів мають спільну рису - вони є засобом інтерпретування соціальної реальності. Це, в свою чергу, стає підґрунтям драматургії «театру» буття. Бо в такий спосіб формуються культурні смисли, регулюється соціально-рольова поведінка індивідів, формуються моделі/сценарії соціальних відносин та соціокультурних комунікацій, і навіть провокуються конфлікти, без яких важко уявити «гарну» драматургію у будь-якому спектаклі, в тому числі - соціальному, і без яких взагалі неможливий розвиток суспільства як складної системи.

Наразі ця система стрімко і суттєво ускладнюється. Відповідно, ускладнюється і процес соціальної міфологізації.

Як зазначає С. Тіхонова, «комунікаційна матриця інтерсуб'єктивних світів стає перенасиченою міфологією, і ця перенасиченість забезпечує безперервну підтримку як самих міфотворчих процесів, так і постійне відновлення сформованої раніше реальності» [20, с. 57].

Це є додатковим підтвердженням того, що соціальне знання є динамічним. Воно не може бути абсолютно незмінним, тому що індивіди, які його засвоюють та передають, а також самі акти передачі та засвоєння завжди є унікальними. Це стосується й міфотворчих та соціокомунікаційних процесів.

Висновки. Аналіз функцій соціальних міфів у

«театрі» буття показав їх відмінність від функцій архаїчних міфів. Ця відмінність полягає у тому, що архаїчні міфи спрямовані на пізнання світу та пояснення ролі людини в ньому. Функції соціальних міфів реалізуються переважно у практичній площині: вони сприяють соціалізації індивіда, його самоідентифікації, а також мобілізації людей через маніпулювання їх свідомістю. Коли ж архаїчний міф починає виконувати функції соціального врегулювання (встановлення норм, табу тощо) або організації (формування соціальних інститутів), він набуває рис міфу соціального.

Водночас обидва види міфу є засобом інтерпретування реальності. Це створює підґрунтя для певної «драматургії» у «театрі» буття. Бо в такий спосіб формуються культурні смисли, регулюється соціально-рольова поведінка індивідів, формуються моделі/сценарії соціальних відносин та соціокультурних комунікацій. Ця «драматургія» передбачає і конфлікти, які також є важливими для розвитку суспільства як складної системи.

Список використаних джерел

1. Барт, Р. 1989. 'Избранные работы: Семиотика: Поэтика'. Москва: Прогресс, 616 с.
2. Белоусова, С.А. 1998. 'Роль и место социальных мифов в процессе формирования обыденного сознания'. *Ставропольский государственный технический университет*, Вып. 2, С. 33-52.
3. Бергер, П., Лукман, Т. 1995. 'Социальное конструирование реальности. Трактат по социологии знания'. Москва, 334 с.
4. Бондаренко, Ю. 2013. 'Социальный миф как объект социологического анализа: теоретический аспект'. *Социологические студии*, № 1(2), С. 32-36.
5. Гуревич, П.С. 1983. 'Социальная мифология'. Москва: Мысль.
6. Девнина, Г.С. 2017. 'Трансформация социального мифа в условиях общества риска'. *Манускрипт*, № 12(86), Ч. 3, С. 35-38.
7. Дилигенский, Г.Г. 1994. 'Социально-политическая психология': учебн. пособие для высш. учебн. заведений. Москва: Наука.
8. Иванова, А.Г., Полякова, И.П. 2018. 'Социальная мифология в пространстве повседневности и масс-медиа'. *Вестник Пермского университета*, Вып. 1, С. 5-15.
9. Кассирер, Э. 1989. 'Техника современных политических мифов'. *Феномен человека*. Москва.
10. Кольев, А.Н. 2003. 'Политическая мифология'. Москва, 381 с.
11. Пивоев, В.М. 1991. 'Мифологическое сознание как способ освоения мира'. Петрозаводск.
12. Прокопович, Л.В. 2015. 'Ювелирное искусство: культурологические аспекты': Монография. Одесса: Астропринт, 144 с.
13. Прокопович, Л.В. 2017. 'Театрализация социокультурной коммуникации: методологическое обоснование исследовательского подхода'.

ScienceRise, № 7(36), С. 29-32.

14. Прокопович, Л.В. 2018. 'Дослідження генезису театру та театралізації життя як феноменів європейської культури'. *Evropský filozofický a historický diskurs (European philosophical and historical discourse)*, V. 4, Iss. 3, P. 112-117.

15. Прокопович, Л.В., Ле, Зуй Хан, Шинтарь, А.А. 2018. 'Карп кои как мифопоэтический образ: интерпретации и межкультурная диффузия смыслов'. *The Scientific Heritage*, № 22, С. 14-18.

16. Прокопович, Л.В. 2019. 'Соціально-філософські аспекти функцій ляльок у «театрі» буття'. *Гілея: науковий вісник*, Вип. 140(1), Ч.2, Філософські науки, С. 83-88.

17. Рязанова, С.В. 2010. 'Социальный миф в пространстве гуманитарного знания: научный потенциал понятия'. *Религиоведение*, № 1, С. 78-89.

18. Соболева, Н.И. 1999. 'Социальная мифология: социокультурный аспект'. *Социологические исследования*, № 10, С. 145-146.

19. Сорель, Ж. 2011. 'Размышления о насилии'. Москва: Красанд.

20. Тихонова, С.В. 2008. 'Социально-онтологический статус мифа'. *Философия и общество*, № 3, С. 44-57.

21. Шюц, А. 1988. 'Структура повседневного мышления'. *Социологические исследования*, № 2.

References

1. Bart, R. 1989. 'Izbrannyye raboty: Semiotika: Poetika' (Selected Works: Semiotics: Poetics). Moscow, 616.

2. Belousova, S.A. 1998. 'Rol' i mesto sotsial'nykh mifov v protsesse formirovaniya obydennoogo soznaniya' (The role and place of social myths in the formation of everyday consciousness). *Stavropol State University*, 2, 33-52.

3. Berger, P., Lukman, T. 1995. 'Sotsial'noye konstruirovaniye real'nosti. Traktat po sotsiologii znaniya' (Social Construction of Reality. Treatise on the sociology of knowledge). Moscow, 334.

4. Bondarenko, Yu. 2013. 'Sotsial'nyy mif yak ob'yekt sotsiologicheskogo analizu: teoreticheskyy aspekt' (Social myth as an object of sociological analysis: the theoretical aspect). *Sociological studies*, 1(2), 32-36.

5. Gurevich, P.S. 1983. 'Sotsial'naya mifologiya' (Social mythology). Moscow.

6. Devnina, G.S. 2017. 'Transformatsiya sotsial'nogo mifa v usloviyakh obshchestva riska' (Transformation of social myth in a society of risk). *Manuscript*, 12(86), 3, 35-38.

7. Diligensky, G.G. 1994. 'Sotsial'no-politicheskaya psikhologiya' (Socio-political psychology). Moscow.

8. Ivanova, A.G., Polyakova, I.P. 2018. 'Sotsial'naya mifologiya v prostranstve povsednevnosti i mass-media' (Social mythology in the space of everyday life and the media). *Bulletin of Perm University*, 1, 5-15.

9. Cassirer, E. 1989. 'Tekhnika sovremennykh politicheskikh mifov' (Technique of modern political

myths). *The phenomenon of man*. Moscow.

10. Kolyev, A.N. 2003. 'Politicheskaya mifologiya' (Political mythology). Moscow, 381.

11. Pivoev, V.M. 1991. 'Mifologicheskoye soznaniye kak sposob osvoyeniya mira' (Mythological consciousness as a way of mastering the world). Petrozavodsk.

12. Prokopovich, L.V. 2015. 'Yuvelirnoye iskusstvo: kulturologicheskie aspekty. Monografiya' (Jewelry art: cultural aspects. Monograph). Odessa, 144.

13. Prokopovich, L.V. 2017. 'Teatralizatsiya sotsiokul'turnoy kommunikatsii: metodologicheskoye obosnovaniye issledovatel'skogo podkhoda (Theatricalization of sociocultural communication: methodological substantiation of the research approach)'. *ScienceRise*, 7(36), 29-32. DOI: 10.15587/2313-8416.2017.106701.

14. Prokopovich, L.V. 2018. 'Doslidzhennya henezysu teatru ta teatralizatsiyi zhyttya yak fenomeniv yevropeys'koyi kul'tury (Study of the genesis of theater and theatricalization of life as phenomena of European culture). *Evropský filozofický a historický diskurs (European philosophical and historical discourse)*, V. 4, Iss. 3, P. 112-117.

15. Prokopovich, L.V., Le Zui Khan, Shyntar A.A. 2018. 'Karp koi kak mifopoeticheskiy obraz: interpretatsii i mezhkul'turnaya diffuziya smyslov' (Carp koi as a mythopoetic image: interpretation and intercultural diffusion of meanings). *The Scientific Heritage*, 22, 14-18.

16. Prokopovich, L.V. 2019. 'Sotsial'no-filosof'skiye aspekty funktsiy lyal'ok u "teatri" buttya (Sociophilosophical aspects of the cultural functions of puppets in the "theater" of life)'. *Hileya: scientific bulletin*, 140(1), 2, 83-88.

17. Ryzanova, S.V. 2010. 'Sotsial'nyy mif v prostranstve gumanitarnogo znaniya: nauchnyy potentsial ponyatiya' (Social myth in the space of humanitatan knowledge: the scientific potential of the concept). *Religious studies*, 1, 78-89.

18. Soboleva, N.I. 1999. 'Sotsial'naya mifologiya: sotsiokul'turnyy aspekt' (Social mythology: sociocultural aspect). *Sociological research*, 10, 145-146.

19. Sorel, J. 2011. 'Razmyshleniya o nasilii' (Reflections on violence). Moscow.

20. Tikhonova, S.V. 2008. 'Sotsialno-ontologicheskiiy status mifa' (The socio-ontological status of the myth). *Philosophy and society*, 3, 44-57.

21. Shuts, A. 1988. 'Struktura povsednevnogo myshkeniya' (The structure of everyday thinking). *Philosophy and society*, 2.

ЗМІСТ

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

Авер'янова Н. М., Воропаєва Т. С. Стратегія «розумної сили» як основа для припинення збройного конфлікту в Україні та регенерації окупованих територій.....	7
Валкевич О. М. Сакральне значення вождя і революції у філософії Жоржа Батая.....	14
Габрієлян А. А. Агресія як стан духовності. Релігійно-богословський аналіз соціальної етики Еріха Фромма.....	18
Герасимова Е. М., Лукашук М. А. Соціальний простір сучасного капіталу знань: українські реалії.....	24
Гірліна Н. Ю. Медіакультурна визначеність простору соціалізації в епоху постмодерну.....	30
Готич М. І. Шлях богопізнання через богоуподібнення в трактаті Августина «Про Трійцю».....	34
Грех В. І. Туристичні подорожі до українського царства нарцисів.....	40
Гуцалюк Ю. С. Дискурс християнсько-мусульманського діалогу в контексті сучасної Європи.	46
Жадейко А. Н. Пейзаж как инструмент самоидентификации украинского художника Владимира Козюка. (Пейзаж як інструмент самоідентифікації українського художника Володимира Козюка).....	51
Заруцька О. А. Метод деконструкції Ж. Дерріда в постмодерністському мистецтвознавстві кінця ХХ ст.	57
Іванчук В. В. Проблематизація відчуження в екзистенціальній філософії К. Ясперса.....	64
Калита Т. В. Міждисциплінарні зв'язки креативної економіки: культурологічна складова.....	68
Картаєв В. В. Деякі передумови відкритого теїзму та їх вплив на розуміння незмінності Бога.....	72
Керстюк З. В. Сучасне переслідування християн на близькому сході: богословський вимір.....	78
Кислий А. О. Християнський ідеал життєдіяльності людини в умовах постмодерну.....	83
Колесніченко М. В. Від E PLURIBUS UNUM до THE UNITED STATES OF AMERICA: деякі аспекти філософії американського патріотизму.....	89
Колотілова Н. А. Взаємозв'язок логіки та риторики: методологія дослідження.....	93
Маевская Л. Б. Концепція джихада в работах Ибн Таймий. (Концепція джихаду у працях Ібн Таймій).....	98
Максюта М. Є. «Цього чекає від тебе твоя вітчизна»: «сродна» праця у «плодоносному саду суспільства» Григорія Сковороди.....	106
Мартинів Р. С., Білоус М. А. Суб'єкт як лінгвістичний конструкт.....	110
Нестерова М. І. Свобода совісті та віросповідань в українському та світовому правовому вимірі.....	114
Прокопович Л. В. Соціальний міф як складова драматургії у «театрі» буття.....	118
Сивак М. В. Походження та призначення людини в контексті антропології Митрополита Сурозького Антонія.....	123
Синій В. С. Понимание миссии членами советов попечителей в баптистских теологических школах Украины. (Розуміння місії членами рад піклувальників в баптистських теологічних школах України).....	128
Скиртач В. М., Гонтар В. Можливість існування нераціональних форм суб'єкта у філософії М. Фуко.....	134
Соколова О. М. Вітчизна, особистість і громадянські цінності в українському історико-філософському дискурсі першої третини ХХ століття.....	138
Співак В. В. Imitatio Christi – моральна максима у текстах Антонія Радивилівського.....	142

CONTENT

PHILOSOPHICAL SCIENCES

Averianova N. M., Voropayeva T. C. Strategy of «Smart power» as the basis for overcoming the armed conflict in Ukraine and the reintegration of occupied territories.....	7
Valkevych O. M. Sacred meaning of leader and revolution in philosophy of Geores Bataille.....	14
Habrielian A. A. Aggression as a state of spirituality. Religious-theological analysis of Erich Fromm's social ethics.....	18
Gerasimova E. M., Lukashuk M. A. Social space of modern knowledge capital: ukrainian realities ...	24
Girlina N. Yu. Media cultural determination of socialization space in postmodern epox.	30
Gotich M. I. The way of divine knowledge through the divine appearance in Augustine's treatise «ON THE TRINITY».....	34
Hrekh V.I. Tourist Travels to a Ukrainian Kingdom of Daffodils.....	40
Hutsalyuk Yu. S. The discourse of Christian-Muslim dialogue in the context of modern Europe.	46
Zhadeyko A. N. landscape as a tool of self-identification of Ukrainian painter Vladimir Kozuk.	51
Zarutska E. A. J. Derrida's deconstruction method in the postmodern art history of the late XXth. century.	57
Ivanchuk V. V. Problemization of disciplines in the existent philosophy K. Yaspers.....	64
Kalyta T. V. Interdisciplinary connections of the creative economy: the cultural component.	68
Kartayev V. V. Some presuppositions of open theism and their effect on the understanding of immutability of god.	72
Kerstyuk Z. V. Modern day persecution of Christians in the middle east: theological dimension	78
Kysliy A. O. Christian ideal of human living in postmodern conditions.....	83
Kolisnichenko M. V. From E PLURIBUS UNUM to UNITED STATES OF AMERICA: some aspects of philosophy of American patriotism.....	89
Kolotilova N. A. The relationship between logic and rhetoric: the methodology of research.....	93
Maevskaia L. B. The concept of Jihad in Ibn Taimiya's books.	98
Maksyuta M. E. "Your Motherland Awaits This from You": Hryhorii Skovoroda's "Congenial" Work in the "Fruiting Garden of the Society"	106
Martynov R. S., Bilous M. A. Sub'ect as a linguistic construct.	110
Nesterova M. I. Freedom of conscience and religion the Ukrainian and global legal dimension	114
Prokopovych L. V. Social myth as a component of dramaturgy in the «Theater» of being.....	118
Syvak M. V. The origin and purpose of a person in the context of anthropology by Metropolitan Anthony of Sourozh.	123
Syniy V. S. Understanding of the mission of by the members of the boards of trustees in the Baptist theological schools of Ukraine.....	128
Skyrtach V. M., Gontar V. The possibility of the existence of irrational forms of the subject in M. Fuko philosophy	134
Sokolova O. M. Motherland, Personality and Public Values in Ukrainian Historic-and-Philosophical Discourse of the First Decade of the 20th Century.....	138
Spivak V. V. Imitatio Christi - moral maximum in the texts of Antony Radivilovsky.....	142
Stepanchenko S. V. The wife as a «vessel» of a man in 1 thessalonians 4: 4. Criticism and objection.....	146
Stoian S. P. The problem of symbol in the theoretical conceptions of J. Goethe, F. Schiller and K. Zolger.....	153

Н а у к о в е в и д а н н я

«Гілея: науковий вісник»
В и п у с к 147 (8), Ч.2. Філософські науки
S c i e n t i f i c e d i t i o n

«Hileya: scientific herald»
Volume 147 (8), Part 2, Philosophical sciences

СПІВЗАСНОВНИКИ:

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;

ВГО Українська академія наук, «Видавництво «Гілея»

Шеф–редактор: В. П. Андрущенко

Головний редактор: В. М. Вашкевич

Видавництво: «Видавництво «Гілея»
04070, м. Київ, вул. Почайнинська, 62
Моб. тел. +38 (067) 509 33 99

Підписано до друку 29.08.2019 р.
Формат 60x84/8. Папір офсетний. Друк цифровий.
Друк. арк. 23,25 Умов. друк. арк 21,62.
Обл.-видавн. арк. 22,37.
Наклад 100 пр. Зам. № 7667

Віддруковано з оригіналів замовника.

Виготовлювач ТОВ «ТВОРИ».

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 6188 від 18.05.2018 р.

21027, а/с 8825, м. Вінниця, вул. Келецька, 51а.

Тел.: (0432) 603-000, (096) 97-30-934, (093) 89-13-852.

e-mail: tvory2009@gmail.com

<http://www.tvoru.com.ua>

Ціна договірна